

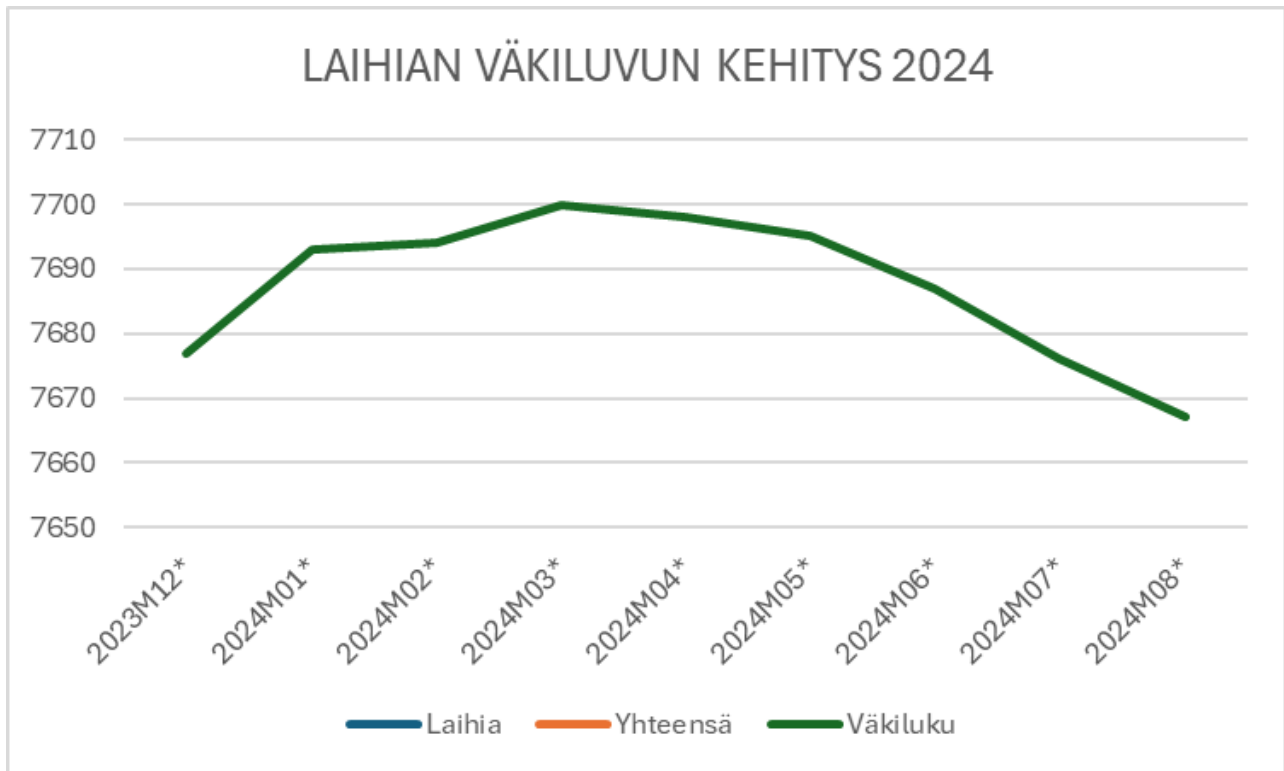

OSAVUOSIKATSAUS

Tammi-elokuu

ASUKASLUVUN KEHITYS JA TYÖTTÖMYYSASTE ASUKASLUKU

Laihian kunnan asukasluku 31.8.2024 oli 7 667. Väkiluku oli pienentynyt on 30 henkilöä huhtikuun lopun tilanteesta.

TYÖTTÖMYYSASTE

Työttömyysaste oli 31.8.2024 5,3 %. Vuoden ensimmäisessä osavuositarkastuksessa, 30.4.2024 tilanteen mukaan, työttömyysaste oli 5,9 %. Työttömyysaste oli keskiarvoisesti per kuukausi 4,7 % vuonna 2023.

KÄYTTÖTALOUSOSA

KUNNANVALTUUSTO 1100 Kunnanvaltuusto

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Strategian toteutumisesta ja merkittävistä asiakokonaisuuksista järjestetään valtuustolle iltakouluja.			Toteutuu

Kunnanvaltuusto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
Tuotot							
Kulut	-36 600	0	-36 600	-45 561	124,48%	-15 246	198,83%
Netto	-36 600	0	-36 600	-45 561	124,48%	-15 246	198,83%

TARKASTUSLAUTAKUNTA
1200 Tarkastuslautakunta

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Tasapainoisen talouden ylläpitäminen	Talouden tasapainon seuranta			Toteutuu
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Valtuuston asettamien tavoitteiden seuranta			Toteutuu
	Valtuuston päätösten noudattaminen			Toteutuu
	Sidonnaisuusrekisterin ajantasaisuuden seuranta			Toteutuu
	Arviointikertomuksen laadinta edellä mainituista asioista			Toteutuu

Tarkastuslautakunta	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
Tuotot							
Kulut	-22 000	0	-22 000	-12 788	58,13%	-8 678	47,36%
Netto	-22 000	0	-22 000	-12 788	58,13%	-8 678	47,36%

KUNNANHALLITUS
1300 Luottamushenkilöjohto

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Positiivisen kuntakuvan edistäminen	Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden säilyminen Laihialla	SoTe-asioiden aktiivinen seuraaminen ja vaikuttaminen Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän suuntaan	Vuodeosastoa ei ole Laihialla kesän 2024 jälkeen.	Toteutuu osittain
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Strategian tarkastelu valtuustotasolla	Strategian tarkastelu valtuuston iltakoulussa		Toteutuu
Positiivisen kuntakuvan edistäminen	Positiivisen kuntakuvan vahvistaminen	Kotisivujen kehittäminen Eri medialähteiden suunnitelmallinen ja aktiivinen käyttö Markkinointistrategian toteuttaminen	Uudet kotisivut otettu käyttöön 14.3.2024.	Toteutuu osittain
Laihiasta tulee mielikuva asukas-, perhe- ja yrittäjäystävällisestä kunnasta	Yritysmönteisyyden kehittäminen	Aktiivinen ja säännönmukainen yhteistyö yrittäjien kanssa. Kunnanhallituksen ja yrittäjäjärjestön tapaaminen vähintään kerran vuodessa. Muita tapahtumia yhteistyössä yrittäjien kanssa vähintään kaksi kertaa vuodessa		Toteutuu
Tasapainoisen talouden ylläpitäminen	Kunnan talouden tasapainon säilyttäminen	Talouden säännönmukainen seuraaminen ja ohjaus	Kunnanhallitukselle raportoidaan taloudesta ja tarvittaessa pidetään erillisiä iltakouluja.	Toteutuu
Positiivisen kuntakuvan edistäminen	Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen	Osallistuvan budjetoinnin mallin käyttöönotto	Talousarvioon 2025 tehdään varaus osallistuvaan budjettiin.	Ei toteudu
Tasapainoisen talouden ylläpitäminen	Sisäisen valvonnan kehittäminen ja sen vahvistaminen	Sisäisen valvonnan kehittäminen osana prosesseja	Prosesseja työstetään koko ajan ja kirjanpidon	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
			siirtyessä kunnan ulkopuolella tuotetuksi palveluksi luodaan samalla toimintamalleja sisäisen valvonnan kehittämiseksi.	

Luottamushenkilöjohto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
Tuotot	0	0	0	0		159	-100,0%
Kulut	- 984 700	0	- 984 700	- 669 513	67,99%	- 834 808	-19,8%
Netto	- 984 700	0	- 984 700	- 669 513	67,99%	- 834 649	-19,79%

1500 Keskushallinto

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Keskeisten tukipalvelusovellusten ja -toimintojen tehostaminen	Palkkapalvelujen ulkoistaminen Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:lle. Kuntamallin mukaisen tiliöinnin käyttöönotto. Asianhallinnan kehittäminen.	Palkkahallinto on ulkoistettu kokonaisuudessaan 1.5.2024 alkaen. Kuntamallin mukainen tiliöinti on aloitettu vuoden 2024 alusta. Otettu käyttöön viranhaltijapäätösten julkaisu järjestelmästä.	Toteutuu osittain
	Ict-toiminnan kehittäminen edelleen	Tietoturvamallin käyttöönotto.	Digiturvamalli -järjestelmä käytössä	Toteutuu
Tasapainoisen talouden ylläpitäminen	Tehostetaan saatavien perintää	Talospalvelujen kehittäminen mm. myyntireskontran osalta. Perintäyhteistyön täysimääräinen käyttöönotto perintätoimiston kanssa.	Perintäyhteistyö Revire Oy:n kanssa on aloitettu maaliskuussa 2024. Myyntireskontratoiminteet tullaan ulkoistamaan vuoden 2024 aikana Suupohjan Seutupalvelukeskukseen.	Toteutuu
Laihian kunta on hyvä ja houkutteleva työnantaja	Lisätään panostusta henkilöstöasioiden hoitoon	Henkilöstöstrategian laatiminen. Palkkausjärjestelmän kehittäminen. Suunnitelma talospalvelujen sijaistamisesta. Perehdytysprosessien laatiminen, minkä jälkeen kehitetään yhteistyön toimintamalli lähialueiden toisen asteen oppilaitoksiin ja korkeakouluihin	Henkilöstöstrategia hyväksytty kunnanvaltuustossa 17.6.2024. Järjestelyerien paikallisneuvottelujen tuloksena laadittu osalle nimikkeistä tasopalkkamalli tehtäväkuvien mukaan. Yhteistyö Suupohjan Seutupalvelukeskus oy:n kanssa	Toteutuu osittain

	harjoittelijoiden saamiseksi.	
--	----------------------------------	--

Keskushallinto	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	86 688	0	86 688	2 357	2,72%	8	27 997,85%
Kulut	-2 239 792	0	-2 239 792	-1 348 094	60,19%	- 969 752	39,01%
Netto	-2 153 104	0	-2 153 104	-1 345 737	62,5%	- 969 743	38,77%

1700 Kunnan tilat ja osakehuoneistot

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Asukasluvun kasvu	Monipuolinen, kunnan elinvoimaisuutta tukeva tonttitarjonta	Huolehditaan siitä, että tarjolla on kuntalaisia kiinnostavia tontteja. Samalla huomioidaan Vaasan seudun kehityksen myötä muodostuva mahdollinen tonttikysynnän kasvu.	Kunnan tonttivaranto on riittävä tämän hetken tarpeisiin.	Toteutuu
Tasapainoisen talouden ylläpitäminen	Metsäomaisuuden ammattitaitoinen hoito ja hyödyntäminen	Toteutetaan metsänhoidollisia toimenpiteitä päivitetyn metsäsuunnitelman mukaisesti. Puun myynti pyritään ajoittamaan siten, että tuotto olisi mahdollisimman hyvä		Toteutuu

Kunnan tilat ja osakehuoneistot	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	123 000	0	123 000	127 402	103,58%	204 913	-37,83%
Kulut	-31 400	0	-31 400	-20 458	65,15%	-8 532	139,78%
Netto	91 600	0	91 600	106 944	116,75%	196 381	-45,54%

KESKUSVAALILAUTAKUNTA
1800 Vaalilautakunta

Vaalilautakunta	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
Tuotot	14 000	0	14 000	28 210	201,5%	0	
Kulut	-55 590	0	-55 590	-39 265	70,63%	-21 210	85,13%
Netto	-41 590	0	-41 590	-11 055	26,58%	-21 210	-47,88%

HYVINVOINTILAUTAKUNTA
3000 Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Maailman nuukin pitäjä Laihia on vehreä ja turvallinen koti elämiseen ja yrittämiseen	Kunnan uusi rooli hyvinvointia edistävien palvelujen tuottajana yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Toimenpiteet: Aktiivisuus ja kunnan edun varmistaminen hyvinvointialueen päätöksenteossa, Alueen toimijoiden (TYP, EPT, HYTE, SONetBotnia) ja kunnan verkostoyhteistyöaktiivisuus, Hyvinvointisuunnitelman valmistelu, Yhteistyö THL ja STM Mittarit: Työryhmätyöskentely, TEA-viisarin tilastot, Raportointi	Kunnan ja Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteistyörakenteita kehitetään edelleen.	Toteutuu osittain
Laihiasta tulee mielikuva asukas-, perhe- ja yrittäjäystävällisestä kunnasta	Eri väestöryhmien edunvalvonta sekä osallisuuden vahvistaminen.	Toimenpiteet: Väestöryhmien edunvalvonta kuntatasolla, Aktiivinen osallistuminen maakuntatason toimielinten toimintaan, Esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen Tarpeenmukaisten palveluiden turvaaminen Mittarit: Vaikuttamistoimielinten kokousten säännöllisyys/määrä, Vaikuttamistoimielinten edustus työryhmissä, Tapahtumat, Aloitteet ja kannanotot, Asukasraadit tai muut osallistavat tapahtumat		Toteutuu
Positiivisen kuntakuvan edistäminen	Työikäisten työllisyyden tukeminen sekä palvelujen saatavuuden parantaminen	Toimenpiteet: Alueen toimijoiden (TYP, EPT) ja kunnan verkostoyhteistyö, Kunnan	Työikäisten hyvinvointierojen kaventumisen mittaaminen vaikeaa.	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
		<p>työllistämistoimien kehittäminen, Työkäisten hyvinvointierojen kaventaminen</p> <p>Mittarit: ELYn työllisyysseuranta, Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä, Arpeetin asiakasmäärä, Työmarkkinatuen kuntaosuus, Nuorten kesätyöpaikkojen määrän kehitys</p>		
Lapsiperheisiin ja nuoriin panostaminen	Ennaltaehkäisevän päihdetyön järjestäminen	<p>Toimenpiteet: Laatia kuntaan oma ennaltaehkäisevän päihdetyön suunnitelma, Nimetä ennaltaehkäisevän päihdetyön toimielimen jäsenet, Toimia yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa päihdehoitoon liittyvissä asioissa</p> <p>Mittarit: Raportointi, Verkostoituminen, Kuntalaisten osallistaminen (nuoret)</p>	Ehkäisevän päihdetyön työryhmä perustettu. Suunnitelmaa laaditaan yhteistyössä Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa.	Toteutuu

Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
Tuotot	550 000	0	550 000	374 061	68,01%	363 685	2,85%
Kulut	- 785 600	0	- 785 600	- 555 609	70,72%	- 478 767	16,05%
Netto	- 235 600	0	- 235 600	- 181 548	77,06%	- 115 081	57,76%

4500 Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Kulttuurin ja vapaa-ajan kehittäminen	Parannetaan digiaineiston käytettävyyttä kirjastoissa	Hankitaan uusia laitteita tiedonhakua ja digiaineiston käyttöä varten		Toteutuu
Viestinnän kehittäminen	Kehitetään kirjastoa opiskelutilana	Lisätään pistorasioita asiakkaiden laitteita varten	Pistorasioiden sijaan lisättiin jatkojohtoja.	Ei toteudu
Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkuva kehittäminen	Solmitaan kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösopimus	Toimitaan aktiivisesti Eepoksen ja alueellisen kehittämiskirjaston työryhmissä, Pohjanmaan lastenkulttuuriverkoston ohjausryhmässä sekä Kaikukorttiverkostossa		Toteutuu
Kulttuurin ja vapaa-ajan kehittäminen	Tehostetaan lehtikokoelman käyttöä	Hankitaan uudet lehtikaapit rikkinäisten tilalle ja uusitaan asiakaskalusteita	Lehtikaapit on uusittu. Asiakaskalusteiden uusintaa varten laaditaan investointisuunnitelma vuonna 2025.	Toteutuu osittain
	Karsitaan varastokokoelmia, jotta saadaan tilaa uudelle materiaalille	Muutetaan kirjastoauton talli varastoksi, jonne siirretään arkistoitavaa aineistoa	Kirjastoauton talli on luovutettu teknisten palveluiden käyttöön ulkopuolisille vuokrattavaksi tai oman kaluston varastoksi.	Ei toteudu
	Kehitetään Laihian kulttuuritarjontaa yhdessä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa ja edistetään Kaikukortin käyttöönottoa	Järjestetään 3–4 matalan kynnyksen kulttuuritapahtumaa		
Osallistutaan Laihian päivän toteuttamiseen				Toteutuu
Positiivisen kuntakuvan edistäminen	Tarjotaan nuorille harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja	Tuetaan markkinaperinteen elvyttämistä	Laihian markkinoille ei löytynyt järjestäjää vuonna 2024.	Ei toteudu

Kirjasto- ja kulttuuritoimi	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	0	0	0	3 526		3 193	10,43%
Kulut	- 353 050	0	- 353 050	- 269 165	76,24%	- 241 118	11,63%
Netto	- 353 050	0	- 353 050	- 265 639	75,24%	- 237 925	11,65%

4700 Liikuntatoimi

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Harrastusmahdollisuuksien lisääminen erityisesti nuorille ja nykyisten ylläpito	Liikunnan toimenpidesuunnitelman kirjatut tavoitteet	Liikunnan toimenpidesuunnitelman vuosittainen päivittäminen ja tavoitteiden toteutus sekä seuranta	Talousarvion valmistelun yhteydessä	Toteutu ■
	Seurojen ja yhdistysten monimuotoisen ja laajan harrastetoiminnan tukeminen	Yhdistys- ja seurailat, monipuolinen yhteistyö, yhdistysten hankeneuvonta	Järjestetty yhdistysilta Kuntalaisia ja seurojen edustajia kuultu yleisötilaisuudessa ja liikuntatyöryhmän kokouksissa.	Toteutu ■
	Aktiivinen hankehaku			Toteutu ■
Positiivisen kuntakuvan edistäminen	Kuntalaisten elintapaohjaus, eri kohderyhmien liikuntaneuvonta	Uusien liikuntapaikkojen suunnittelu ja kuntalaisten osallistaminen Liikuntapalvelut osana elintapaohjauksen palveluketjua Liikunnalliset tapahtumat ja kampanjat	Liikuntapalveluiden kautta mahdollisuus saada liikuntaneuvontaa. Järjestetty liikunnallisia tapahtumia.	Toteutu ■

Liikuntatoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
Tuotot	147 700	0	147 700	67 990	46,03%	73 015	-6,88%
Kulut	- 481 041	0	- 481 041	- 285 304	59,31%	- 281 006	1,53%
Netto	- 333 341	0	- 333 341	- 217 314	65,19%	- 207 990	4,48%

4800 Nuorisotoimi

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Laihiasta tulee mielikuva asukas-, perhe- ja yrittäjäystävällisestä kunnasta	Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen nuorisotyössä	Päihteiden vastainen toiminta, mielenterveyden tukeminen ja seksuaalikasvatuksen lisääminen nuorisotyössä.	Teemalliset viikot toteutuneet	Toteutu u
Viestinnän kehittäminen	Tietoa toiminnan vaikuttavuudesta	Kunnallisen nuorisotyön dokumentaatiojärjestelmän käyttöönotto. Parent ja Sovarin tulokset myös näkyviksi ja päätöksenteon tueksi.	Parent ja Sovarin tulokset käytettävissä.	Toteutu u
Lapsiperheisiin ja nuoriin panostaminen	Nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen	Yhdessä tekeminen, lasten ja nuorten osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Toimitaan tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteilla.	Toteutuu viikoittain nuorisotyössä.	Toteutu u
Harrastusmahdollisuuksien lisääminen erityisesti nuorille ja nykyisten ylläpito	Harrastustoiminnan tukeminen	Matalankynnyksen harrastustoiminnan lisääminen.		Toteutu u
Laihiasta tulee mielikuva asukas-, perhe- ja yrittäjäystävällisestä kunnasta	Etsivänuorisotyön saavutettavuuden kehittäminen	Etsivään nuorisotyöhön lisää henkilöstöresursseja.	Vuoden 2024 hankehaussa Laihian kunnalle ei myönnetty valtion avustusta toisen etsivä nuorisotyöntekijän palkkauskustannuksiin.	Ei toteudu
Lapsiperheisiin ja nuoriin panostaminen	Jalkautuva nuorisotyö	PopUp – seinätön nuorisotila.		Toteutu u
	Kouluysteistyön jatkaminen ja kehittäminen	Kouluvalmentajan tehtävän vakinaistaminen.	Tehtävä on vakinaistettu.	Toteutu u

Nuorisotoimi	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	92 500	0	92 500	26 890	29,07%	5 100	427,25%
Kulut	- 284 700	0	- 284 700	- 133 501	46,89%	- 136 770	-2,39%
Netto	- 192 200	0	- 192 200	- 106 611	55,47%	- 131 670	-19,03%

SIVISTYSLAUTAKUNTA
4000 Varhaiskasvatus

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Lapsiperheisiin ja nuoriin panostaminen	Varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys keväällä 2024	Hoitopaikkojen tarpeen aktiivinen ennakointi.		Toteutuu
	Tukitoimien tehostaminen/varhainen puuttuminen		Varhaiskasvatuksessa on kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa, mikä helpottaa etenkin varhaista puuttumista. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa parannetaan.	Toteutuu osittain
	Varhaiskasvatuksen kansallisen laadunarviointijärjestelmän (Valssi) käyttöönotto päiväkodeissa		Prosessi kesken.	Ei toteudu
	Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman suunnittelu, selvitys, käyttöönotto ja arviointi			Toteutuu
	Kiusaamisen ehkäiseminen/positiivisen pedagogiikan vakiinnuttaminen arkeen	Kiusaamisen vastaisen suunnitelman käyttöönotto koko varhaiskasvatuksessa jatkuu sekä positiivisen pedagogiikan omaksumista vahvistetaan.		Toteutuu
Laihian kunta on hyvä ja houkutteleva työnantaja	Henkilöstötarpeen kartoitus keväällä ja syksyllä	Kevään 2024 aikana tehdään suunnitelma henkilörakenteesta ja pyritään rekrytoimaan pätevää henkilöstöä tarpeen mukaan. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien (kolme vakituista	Varhaiskasvatuksen erityisopettajien rekrytoinnissa ei ollut varhaiskasvatuslain mukaisia kelpoisia hakijoita. Vaikka kevään rekrytoinnissa ei ollut muodollisesti päteviä, syksyllä	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
		paikkaa) palkkaaminen.	tilanne kuitenkin helpottanut sillä saatiin palkattua kolme hyvää määräaikaista varhaiskasvatuksen erityisopettajaa (ei päteviä). Yksi erityisopettajista sijoittuu esiopetukseen ja kaksi varhaiskasvatukseen.	
	Henkilöstön jaksaminen haasteellisissa ryhmissä	Varhaiskasvatuksessa resurssiopettaja käytössä hankkeen myötä 31.7.2024 saakka.	Ryhmiin on palkattu ryhmäavustajia sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajat ovat lapsiryhmien tukena. Lisäksi varahenkilöstömme työntekijät, jotka ovat tuttuja lapsiryhmissä, toimivat sijaisina työntekijöiden poissa ollessa mahdollisuuksien mukaan. Esihenkilön tuki; resurssit eivät välttämättä ole riittävät, sillä hallinnollinen työ vie suuren osan työajasta. Työnohjausta tarjotaan tarpeen mukaan sekä työterveyshuollon suosittelimia työntekijöiden osa-aikaisten työviikkojen mahdollistamiseksi on tehty käytännön järjestelyjä.	Toteutuu osittain

Varhaiskasvatus	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	445 500	0	445 500	228 817	51,36%	270 876	-15,53%
Kulut	-4 436 742	0	-4 436 742	-2 724 203	61,4%	-2 862 604	-4,83%
Netto	-3 991 242	0	-3 991 242	-2 495 385	62,52%	-2 591 728	-3,72%

4100 Esiopetus

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Lapsiperheisiin ja nuoriin panostaminen	Esiopetukseen osallistuvien lasten päivähoidon järjestäminen siten, että koulukuljetusten tarve ja kustannukset pysyvät edelleen vähäisinä.			Toteutuu
	Esiopetusyksiköiden määrän tarkastelu.			Toteutuu
	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen hallintomallin kehittäminen.		Esiopetuksen vastuuta jaettu.	Toteutuu
	Neuropsykiatristen lasten oikea-aikainen tukeminen sekä periaatteista ja käytänteistä sopiminen.		Hyvinvointialueella rekrytointiongelmia.	Toteutuu osittain
	Kolmiportaisen tuen kehittäminen ja yhtenäistäminen.		Varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssissa vajetta alkuvuodesta. Nyt tilanne parempi.	Toteutuu osittain
	Toiminnallisten oppimismenetelmien vakiinnuttaminen esiopetuksessa sekä lasten osallisuuden sekä aktiivisuuden tukeminen.		Prosessi kesken.	Toteutuu osittain
	Nivelvaihe perusopetukseen joustavaksi ja toimivaksi. Yhteistyö koulujen kanssa.			Toteutuu
	Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman suunnittelu, selvitys, käyttöönotto ja arviointi.			Toteutuu
	Kiusaamisen vastainen suunnitelma aktiiviseen käyttöön.			Toteutuu

Esiopetus	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	0	0	0	4 311		235	1 737,88%
Kulut	- 493 410	0	- 493 410	- 370 890	75,17%	- 428 197	-13,38%
Netto	- 493 410	0	- 493 410	- 366 579	74,3%	- 427 963	-14,34%

4200 Perusopetus

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Lapsiperheisiin ja nuoriin panostaminen	Koulujen itsenäisen toiminnan aloittaminen yhtenäiskoulujärjestelmän purkautumisen jälkeen	Erityisesti rehtoreiden ja koulunjohtajien kouluttaminen erilliskoulumallissa. Tarvittavien tiimien perustaminen.	On toteutunut tavoitteen mukaisesti.	Toteutuu
	Yhteistyön kehittäminen sekä oppilashuollon palveluiden vahvistaminen Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa	Yhteistyöverkoston toiminnan ylläpitäminen hyvinvointialueelle. Opiskeluhuollon suunnitelman toteuttaminen yhdessä hyvinvointialueen kanssa.	Hva:n haasteet rekrytoinnissa näkyvät kunnassa. Erityisesti psykologipalvelut eivät toteudu. Myös nepsyvalmennusta ei saada yhtä paljon kuin ennen hykyä.	Toteutuu osittain
	Erilliskoulumallin kehittäminen ja henkilökunnan kouluttaminen sekä tiimityön kehittäminen	Erityisesti rehtoreiden ja koulunjohtajien kouluttaminen erilliskoulumallissa. Tarvittavien tiimien perustaminen.		Toteutuu
	Oppilaan ohjauksen vahvistaminen ja kehittäminen	Oppilaanohjauksen tuntimäärän lisääminen.	On lisätty opettajaresurssia oppilaanohjaukseen.	Toteutuu
	Erityisopetuksen konsultaation kehittäminen	Jatketaan erityisopettajien konsultaatiotunteja.	Tuntikiintiöstä on jouduttu tinkimään.	Toteutuu osittain
	Opetushallituksen hankkeisiin osallistuminen; harrastustoiminnan tuominen koulupäivän yhteyteen	Haetaan OPH:n kärkihankkeiden kehittämistä rahoitusta. Haetaan OKM:n, OPH:n ja AVIn hankkeiden rahoitusta.	Pyritään osallistumaan myös uusiin hankkeisiin.	Toteutuu
	Liikuntaluokkapedagogiikan kehittäminen	Liikuntaluokkien yhteistyöverkoston kehittäminen ja vakiinnuttaminen.		Toteutuu

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
	Edistetään opiskelijan psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia	Harrastustoiminnan kehittäminen Suomen malli -hankkeen avulla.		Toteutuu ■
	Kouluakatemia toiminnan kehittäminen	Mahdollistetaan kouluakatemiaan osallistuminen myös lukion opiskelijoille ja kehitetään seurayhteistyötä.		Toteutuu ■
	Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen	Yrittäjätoiminnan jatkaminen 6lk. + 9lk. Nuori yrittäjyys -ohjelman toteuttaminen.		Toteutuu ■
	Ap/ip-koordinaattorin toiminnan aloittaminen	Valitaan ap/ip-ohjaajien keskuudesta tai rekrytoidaan koordinaattori, joka vastaa mm. työvuorosuunnittelusta, sijaisjärjestelyistä, Daisy-hallinnasta.	Koordinaattori on aloittanut työn.	Toteutuu ■
	Leasing-auton hankinta sivistystoimen vahtimestarin käyttöön	Kilpailutetaan autoleasing palvelu.	Auto on hankittu.	Toteutuu ■
	Koulujen henkilöstömäärän tarkastelu pidemmällä aikavälillä	Tarkastellaan henkilöstömäärän tarvetta oppilasmäärien laskiessa.		Toteutuu ■

Perusopetus	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	275 000	0	275 000	179 338	65,21%	206 829	-13,29%
Kulut	-8 550 265	0	-8 550 265	-6 165 619	72,11%	-5 572 614	10,64%
Netto	-8 275 265	0	-8 275 265	-5 986 281	72,34%	-5 365 785	11,56%

4300 Toisen asteen koulutus

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Lukiokoulutuksen säilyminen Laihialla ja sen kehittäminen	Lukio antaa hyvät valmiudet ylioppilastutkinnon suorittamiseen ja jatko-opintoihin	Kattava ja monipuolinen opetustarjonta lukiolaisten käytössä. Opiskelijoita kannustetaan opiskelemaan laajemmin kuin mitä lukiolaki edellyttää.		Toteutuu
	Kansainvälisyysosaamisen opetusta kehitetään ja vahvistetaan	Uusia EU:n tukemia kansainvälisyystoimintoja käynnistetään mahdollisuuksien mukaan. Lukion kv-tiimi järjestää kansainvälisyysosaamisen teemapäiviä. Mahdollista suorittaa kansainvälisyysosaamisen opintokokonaisuus.		Toteutuu
	Talousosaamisen opetusta kehitetään ja vahvistetaan	Talousosaamisen tiimi järjestää talousosaamisen teemapäiviä. Talousosaamisen opintokokonaisuus mahdollista suorittaa.		Toteutuu
	Lukio kehittää yliopisto- ja korkeakoulu yhteistyötä ja työelämään tutustumista. Yhteistyökurseja tarjotaan Vaasan yliopiston kanssa. Työelämään tutustumisesta järjestetään mm. yrittäjävierailuja. Tavoitteena on sujuvampi siirtyminen korkeakouluopintoihin ja työelämään.	Vaasan yliopiston tutustumiskursseja tarjotaan lukion opiskelijoille. Tutustumiskäyntejä tehdään yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin. Lukiossa vierailee jatkokoulutuspaikkojen edustajia esitelmöimässä. Työelämän asiantuntijoita vierailee koulussa.		Toteutuu

Toisen asteen koulutus	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	10 000	0	10 000	937	9,37%	11 341	-91,74%
Kulut	- 921 450	0	- 921 450	- 509 235	55,26%	- 687 535	-25,93%
Netto	- 911 450	0	- 911 450	- 508 298	55,77%	- 676 195	-24,83%

4400 Aikuiskoulutus

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Kulttuurin ja vapaa-ajan kehittäminen	Monipuolisuus ja taloudellisuus	Hyvä yhteistyö toiminnassa Tarkoituksenmukaiset toimitilat		Toteutuu ☒
	Kurssien sisällöt vastaavat kysyntää	Uusien kurssien suunnittelu kuntalaisia kuullen ja osallistaen.		Ei tietoa ☐

Aikuiskoulutus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
Tuotot							
Kulut	- 227 650	0	- 227 650	- 131 128	57,6%	- 120 522	8,8%
Netto	- 227 650	0	- 227 650	- 131 128	57,6%	- 120 522	8,8%

TEKNINEN LAUTAKUNTA
5100 Tekninen toimi

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Tasapainoisen talouden ylläpitäminen	Energiansäästö kohteiden ja toimenpiteiden innovatiivinen kehittäminen		Toteutettu erilaisia energiansäästöön tähtääviä toimenpiteitä, sekä selvitetään eri asiantuntijoiden kanssa energiansäästön erilaisia toimenpiteitä.	Toteutuu osittain
Viestinnän kehittäminen	Viestinnän kehittäminen	Lisätään ennakkoviestintää teknisen osaston toimista	Ennakkoviestintää lisätty ja viestinnän kynnystä madallettu.	Toteutuu
Saavutettavuuden kehittäminen	Kunnan saavutettavuuden parantaminen	Toimitaan aktiivisesti kunnan alueen suurien liikennehankkeiden ohjausryhmissä kunnan tahtotilan huomioimiseksi.	Osallistuttu aktiivisesti eri työryhmiin. Käyty neuvotteluja Väyläviraston kanssa Ratikylän alikulun rahoituksesta.	Toteutuu
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Nopea, rohkea ja innovatiivinen toimintatapa sidosryhmien yhteistyössä	Kehitetään yhteistyötä eri hallintokuntien, kuntakonsernin sisällä sekä kolmannen sektorin kanssa	Tiivistä yhteistyötä mm. vapaa-aika puolen kanssa eri liikunta-alue hankkeiden edistämiseksi. Kuntakonsernin sisällä yhteistyö tiivistä mm. kiinteistöjen hoidossa.	Toteutuu
Liike- ja yritystilojen sekä yritystonttien lisääminen	Yhteistyön kehittäminen alueen yritysten kanssa teknisen toimen alaisissa kohteissa		Yhteistyötä tehdään tapauskohtaisesti resurssien puitteissa.	Toteutuu osittain
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Turvallisuuden parantaminen turvallisuuskyselyn pohjalta	Turvallisuuskyselyn toteuttaminen ja turvallisuussuunnitelman päivittäminen yhteistyössä muiden	Jäänyt toteutumatta resurssipulan vuoksi.	Ei toteudu

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
		hallintokuntien ja konserniyhtiöiden kanssa.		

Tekninen toimi	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot							
Kulut	- 291 600	0	- 291 600	- 252 282	86,52%	- 211 390	19,34%
Netto	- 291 600	0	- 291 600	- 252 282	86,52%	- 211 390	19,34%

5200 Tilahallinta

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Positiivisen kuntakuvan edistäminen	Käyttäjillä terveelliset olosuhteet.	Aktiivinen, nopea ja osaava toiminta yhdessä Laihian Tilapalvelu Oy:n kanssa.	Yhteistyö on tiivistä Tilapalvelun kanssa mm. sisäilmaongelma epäily tapauksissa.	Toteutuu ■
Tasapainoisen talouden ylläpitäminen	Kustannusten hallinta ja energiansäästön toteutuksen kehittäminen	Energiakulutuksen systemaattinen seuranta ja muutoksiin reagointi.	Energiankulutusta seurataan aikaisempaa tiiviimmin sekä useammin. Havaittuihin poikkeamiin puututaan nopeasti.	Toteutuu ■
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Toiminnan palvelurakenteen kehittäminen käyttäjien tarpeiden mukaisiksi	Hallintokuntien välisen yhteistyön kehittäminen	Eri tilojen käyttäjien kanssa käydään aktiivisesti yhteydenpitoa toimitilojen muutoksia yms. tarpeita ilmetessä.	Toteutuu ■
Positiivisen kuntakuvan edistäminen	Koulujen ja niiden ympäristöjen kokonaisturvallisuuden kehittäminen	Kunnan kiinteistöjen valvonnan tehostaminen valvontakameroiden, liikennemerkein ja tiedottamisen keinoin yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa	Koulujen opastuskyltit asennettu. Valvontakameraverkostoa ajantasaistettu.	Toteutuu ■

Tilahallinta	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
Tuotot	760 712	0	760 712	549 967	72,3%	539 651	1,91%
Kulut	-2 654 810	0	-2 654 810	-1 836 478	69,18%	-1 981 380	-7,31%
Netto	-1 894 098	0	-1 894 098	-1 286 511	67,92%	-1 441 729	-10,77%

5300 Liikennealueet

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Saavutettavuuden kehittäminen	Kunnan eri osa-alueiden saavutettavuuden kehittäminen yksityisteiden hoidon ja kunnostuksen avulla. Siltojen kuntokartoitus ja rekisteri saatetaan ajan tasalle	Yksityisteiden hoidon ja siltojen kunnostuksien kartoitus erilaisia rahoitusmalleja hyödyntäen	Kerätään aktiivisesti tietoa yksityisteiden ja siltojen kunnosta mm. hoitourakoitsijoilta säännöllisissä palavereissa. Ely-keskuksen kanssa neuvotellaan yksityistieavustusten hakemuksien sisällöistä yms.	Toteutuu
Kunnan kaava-alueiden julkikuvan parantaminen	Kaava-alueiden julkikuvan ja saavutettavuuden kehittäminen katuverkoston kuntoa parantamalla.	Katuverkostojen peruskorjauksen PTS:n jatkuva päivittäminen ja ajan tasalla pitäminen	PTS päivitys käynnissä.	Toteutuu
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Osaava, nopea, rohkea ja innovatiivinen toimintatapa energiansäästötoimenpiteissä	Tuodaan uusia teknisiä innovaatioita ja toimintatapoja katuvalaistuksen hallintaan, pääsulakkeiden kokojen tarkistus.	Katuvalokeskusten pääsulakkeiden koon optimointiselvitys vastaamaan led-valaistusta on tehty.	Toteutuu

Liikennealueet	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	1 000	0	1 000	1 613	161,29%	0	
Kulut	- 748 050	0	- 748 050	- 550 157	73,55%	- 471 991	16,56%
Netto	- 747 050	0	- 747 050	- 548 544	73,43%	- 471 991	16,22%

5400 Yleiset alueet

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Kunnan kaava-alueiden julkikuvan parantaminen	Asuinalueiden ja liikekeskustan viihtyisyyden parantaminen puistoalueiden siistillä yleisilmeellä	Puistoalueiden kunnostustoimenpiteitä budjetin sallimissa rajoissa sekä yleisten alueiden ylläpito	Puistoalueita kunnostettu. Istutusten kesähoitoa ostettu alan ammattilaisilta.	Toteutuu
Viihtyisät asuinalueet	Virkistysalueiden kehittäminen kuntalaisten mielipiteet huomioiden	Yhteistyön lisääminen alan yritysten kanssa yleisten alueiden hoidon- ja kehittämisen osalta	Tehty resurssien puitteissa.	Toteutuu osittain
Kulttuurin ja vapaa-ajan kehittäminen	Liikunta-alueiden hoidon kehittäminen	Lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa liikuntapaikkojen sekä leikkikenttien hoidossa ja niiden kehittämisessä	Liikunta-alueiden talvikunnossapito on kilpailutettu. Pidetty palavereja mm. Laihian Lujan eri jaostojen kanssa.	Toteutuu

Yleiset alueet	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	0	0	0	0		6 511	-100,0%
Kulut	- 231 700	0	- 231 700	-44 757	19,32%	- 133 587	-66,5%
Netto	- 231 700	0	- 231 700	-44 757	19,32%	- 127 076	-64,78%

5500 Jätehuolto

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Hyötykäyttöaseman lajittelun jatkuva tehostaminen	Henkilökunnan koulutukset ja tiedottaminen huolellisesta lajittelusta, lajitteluohjeiden tarvittava päivitys.	Lajitteluohjeita on päivitetty, sekä hyötykäyttöaseman toiminnoissa tapahtuneista muutoksista tiedotettu aktiivisesti.	Toteutuu osittain
Tasapainoisen talouden ylläpitäminen	Jätehuollon kustannusten minimointi	Jätehuollon kustannusten seuranta	Jätehuollon kustannuksia pystytty seuraamaan reaaliajassa UDP-raportointiohjelman kautta.	Toteutuu
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Toiminta uuden jätelain vaatimusten mukaiseksi	Jätehuoltomääräysten päivittäminen uuden jätelain vaatimusten mukaiseksi	Jätehuoltomääräykset päivitetty.	Toteutuu
	Palveluntuottajien kanssa kirjalliset sopimukset		Kirjalliset sopimukset käyttöön, kun jätehuollon kilpailutus saatu päätökseen.	Ei toteudu

Jätehuolto	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	128 000	0	128 000	114 956	89,81%	122 694	-6,31%
Kulut	- 203 350	0	- 203 350	- 122 037	60,01%	- 139 105	-12,27%
Netto	-75 350	0	-75 350	-7 080	9,4%	-16 411	-56,86%

5600 Vesihuoltolaitos

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Puhdistamo toimii ympäristöluvan mukaisesti	Puhdistamolla havaitut epäkohdat ja puutteet korjataan välittömästi. Puhdistamolla tarpeelliset hankinnat/parannukset tehdään viipymättä	Tarvittavat toimenpiteet ja korjaukset tehty aina välittömästi puutteen/vian havaittua.	Toteutu u
	Puhdistamon puhdistusprosessi tehostuu	Puhdistamon prosessia optimoidaan. Hanke käynnissä	Uusittu hiekanerotusvälppä ja tehostettu muutoinkin puhdistusprosessia erilaisilla pienemmillä toimenpiteillä.	Toteutu u
	Hulevesien päätymistä jätevesiviemäriverkostoon vähennetään	Kadunparannusurakoiden yhteydessä saneerataan kustannustehokkaasti vesihuoltoverkkoa	Verkostojen saneerauksia toteutettu kadunparannusurakoiden yhteydessä.	Toteutu u
	Vesijohtoverkoston vuotojen pitäminen vähintään nykyisellä tasolla	Toteutetaan viemäriinjojen, kaivojen ja pumppaamoiden saneerausta priorisoimalla ja määrärahojen puitteissa. Aktiivinen seuranta vuotovesien (VJ ja JV) löytämiseksi	Toteutettu resurssien puitteissa.	Toteutu u
	Himaniittiputkia saneerataan sujuttamalla			Toteutu u
Viestinnän kehittäminen	Vesikatkoista ja muista häiriöistä tiedotetaan ennakkoidusti, kun mahdollista tai viipymättä	Tekstiviestipalvelun käyttö matalalla kynnyksellä.		Toteutu u

Vesihuoltolaitos	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
Tuotot	1 134 000	0	1 134 000	696 571	61,43%	692 925	0,53%
Kulut	- 888 400	0	- 888 400	- 588 863	66,28%	- 603 466	-2,42%
Netto	245 600	0	245 600	107 708	43,86%	89 459	20,4%

5700 Liikenneolot

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Saavutettavuuden kehittäminen	Kehittää yhteistyössä ELY-keskuksen ja alueen kuntien kanssa alueellista työmatkaliikennettä	Erialaisten hanketukien hakemista tehostetaan. Osallistutaan Vaasan ja Kyrönmaan liikennetyöryhmään sekä Pohjanmaan henkilöliikennetyöryhmään.	Osallistuttu eri liikennetyöryhmien toimintaan. Aktiivisesti pidetty palavereja ely-keskuksen joukkoliikenneasiantuntijoiden kanssa. Palavereissa selvitetty myös eri avustusmahdollisuuksista ja seutulippujen hintatuista jne.	Toteutu
	Kehittää liityntäpysäköintiä ja kevyen liikenteen pysäköintiä			Ei toteudu

Liikenneolot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
Tuotot							
Kulut	-60 000	0	-60 000	-41 785	69,64%	-36 885	13,28%
Netto	-60 000	0	-60 000	-41 785	69,64%	-36 885	13,28%

5900 Rakennusvalvonta- ja ympäristötoimi

Strateginen tavoite	Toiminnan tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma 31.8.	Tila
Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen	Rakennusvalvonnan siirtyminen sähköiseen asiointipalveluun	Rakennusvalvonnassa sähköisen asiointin ja arkistoinnin (Lupapiste) käyttöönotto	Lupapiste on koekäytössä.	Toteutuu
	Lupaprosessien kehittäminen entistä asukas- ja yrittäjäystävällisemmäksi	Tiedotuksen lisääminen rakennusvalvonnan, ympäristöasioiden ja kaavoituksen osalta.	Tiedotusta tehty resurssien rajoissa.	Toteutuu osittain
	Kaavoituksessa ketterien ja innovatiivisten toimintatapojen kehittäminen yhdessä kuntalaisten, yritysten ja päättäjien kanssa	Kuntalaisten ja muiden yhteistyötahojen osallistaminen jo kaavoitushankkeiden suunnitteluvaiheessa.	Osallistettu yhteistyötahoja hankekohtaisten mahdollisuuksien mukaan.	Toteutuu
	Vihreän siirtymän hankkeiden mahdollistaminen kaavoituksen keinoin		Asemakaavan laajennus Pöpelikössä on käynnissä.	Toteutuu

Rakennusvalvonta- ja ympäristötoimi	Alkuperäinen	Talousarvion	Muutettu	Toteutuma 1-8 /	Tot-%	Edv.Tot	Muutos-%
	talousarvio	muutokset	talousarvio	2024			
Tuotot	40 700	0	40 700	6 530	16,04%	8 233	-20,69%
Kulut	- 387 400	0	- 387 400	- 149 919	38,7%	- 211 637	-29,16%
Netto	- 346 700	0	- 346 700	- 143 389	41,36%	- 203 403	-29,5%

KUNTA YHTEENSÄ

Luvut sisältävät ulkoiset tuotot sekä kulut.

KUNTA	TA 2024	TA muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 1-8/2024	Tot. %	Toteuma 1-8/2023	Muutos %	TP 2023
Tuotot	3 808 800	0	3 808 800	2 413 476	63,37	2 509 369	-3,82	4 187 013
Kulut	-25 458 800	0	-25 458 800	-16 915 842	66,44	-16 458 056	2,78	-25 318 404
Netto	-21 650 000	0	-21 650 000	-14 502 366	66,99	-13 948 687	3,97	-21 131 390

**INVESTOINNIT
KUNNANHALLITUS**

	TA 2024	TOT. 1-8/2024	JÄLJELLÄ
TULOT	50 000	22 500	27 500
MENOT	-170 000	-1 333	-168 667
NETTO	-120 000	21 167	-141 167

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

	TA 2024	TOT. 1-8/2024	JÄLJELLÄ
TULOT	0	0	0
MENOT	-85 000	-81 676	-3 324
NETTO	-85 000	-81 676	-3 324

SIVISTYSLAUTAKUNTA

	TA 2024	TOT. 1-8/2024	JÄLJELLÄ
TULOT	0	0	0
MENOT	-32 450	-24 189	-8 261
NETTO	-32 450	-24 189	-8 261

TEKNINEN LAUTAKUNTA

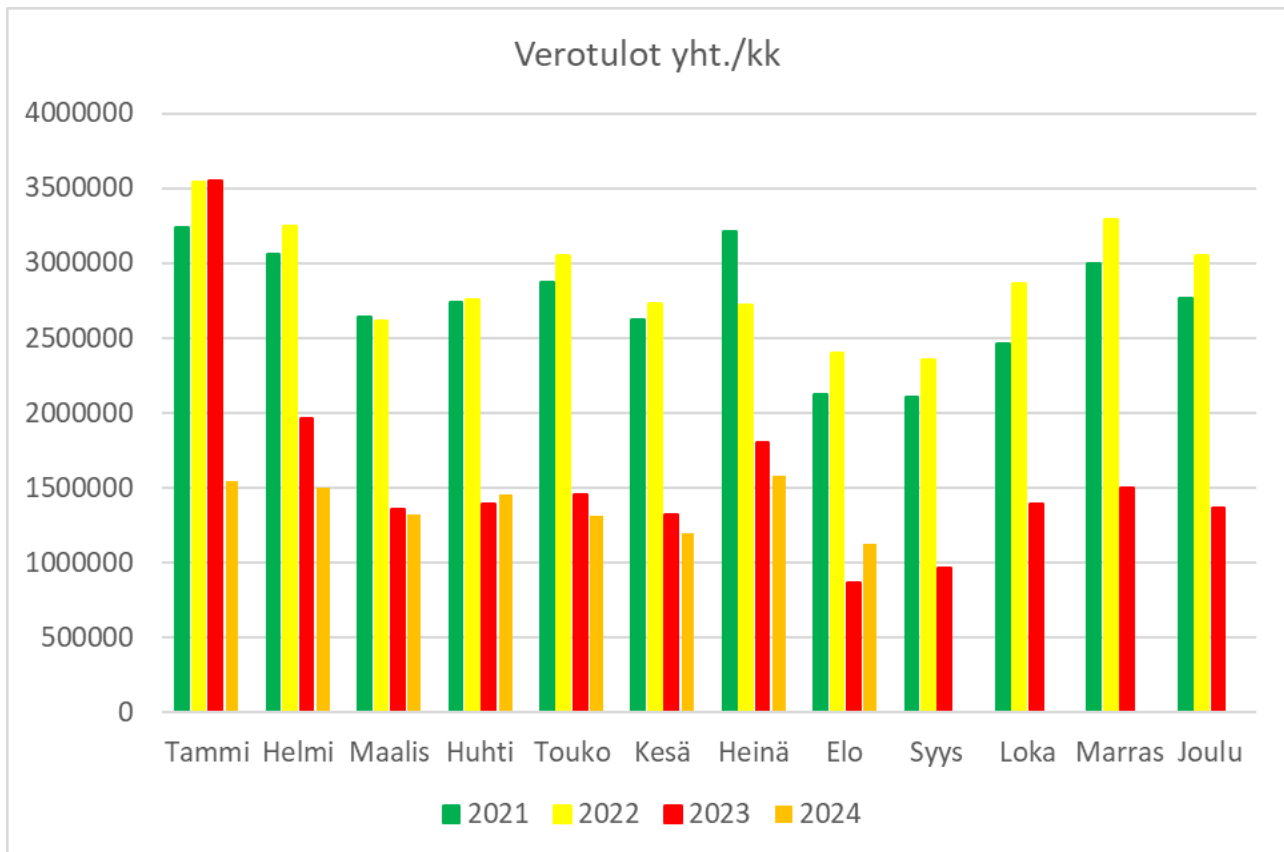
	TA 2024	TOT. 1-8/2024	JÄLJELLÄ
TULOT	0	0	0
MENOT	-2 115 000	-1 087 772	-1 027 228
NETTO	-2 115 000	-1 087 772	-1 027 228

TUOSLASKELMA (ULKOINEN)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-8 / 2024	Tot-%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	1 567 900	0	1 567 900	1 121 188	71,51%
MAKSUTUOTOT	584 000	0	584 000	285 326	48,86%
TUET JA AVUSTUKSET	188 688	0	188 688	42 383	22,46%
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 468 212	0	1 468 212	964 579	65,7%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 808 800	0	3 808 800	2 413 476	63,37%
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-15 900 242	0	-15 900 242	-10 635 874	66,89%
PALKAT JA PALKKIOT	-12 852 400	0	-12 852 400	-8 648 863	67,29%
HENKILÖSIVUKULUT	-3 047 842	0	-3 047 842	-1 987 011	65,19%
ELÄKEKULUT	-2 664 942	0	-2 664 942	-1 763 805	66,19%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-382 900	0	-382 900	-223 206	58,29%
PALVELUJEN OSTOT	-4 892 301	0	-4 892 301	-3 508 157	71,71%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 554 055	0	-2 554 055	-1 570 723	61,5%
AVUSTUKSET	-903 000	0	-903 000	-476 418	52,76%
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 209 202	0	-1 209 202	-734 507	60,74%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 458 800	0	-25 458 800	-16 925 680	66,48%
TOIMINTAKATE	-21 650 000	0	-21 650 000	-14 512 203	67,03%
VEROTULOT	18 650 000	0	18 650 000	12 619 196	67,66%
VALTIONOSUUDET	4 513 400	0	4 513 400	2 935 963	65,05%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
KORKOTUOTOT	7 600	0	7 600	115	1,51%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	20 000	0	20 000	69 131	345,66%
KORKOKULUT	-724 000	0	-724 000	-546 916	75,54%
MUUT RAHOITUSKULUT	-2 000	0	-2 000	-6 396	319,8%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-698 400	0	-698 400	-484 066	69,31%
VUOSIKATE	815 000	0	815 000	558 890	68,58%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 150 000	0	-2 150 000	-1 386 733	64,5%
ARVONALENTUMISET	-1 100 000	0	-1 100 000	0	0,0%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-3 250 000	0	-3 250 000	-1 386 733	17,07%
TILIKAUDEN TULOS	-2 435 000	0	-2 435 000	-827 843	34,0%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 435 000	0	-2 435 000	-827 843	34,0%

VEROTULOT

LAINAT

Kunnalla oli vuoden 2023 lopussa lainaa 27,4 milj. euroa. Tämän määrän arvioidaan nousevan vuoden 2024 loppuun mennessä n. 2,5 milj. euroa kunnan lainamäärä tulisi näin ollen olemaan n. 3 950 euroa/asukas 31.12.2024.

ARVIO KOKO VUODEN TALOUDEN TOTEUTUMASTA

Käyttötalous

Elokuun lopun toteuman perusteella koko kunnan osalta toteutuma on varsin hyvin talousarvion mukainen. Talousarviota on kuitenkin tarpeen tarkistaa joulukuussa ainakin eräiden määrärahasiirtojen osalta. Tehtäväaluekohtaisissa tulo- ja menototeumissa ei ole huomioitu sisäisiä vuokratuloja ja -menoja. Myöskään sisäisiä siivouskustannuksia ei ole huomioitu. Käyttötalouden toteumavertailun luvut on muodostettu pelkästään ulkoisen laskennan menoista ja tuotoista. Toimintakatteen osalta toteuma% oli 31.8.2024 67,00 %.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulojen toteutuma on ollut budjetoidun mukainen, jopa hieman budjetoitua parempi. Vetotulojen kehitys ei ole vertailukelpoinen edellisen tilikauden vastaavaan ajankohtaan, koska edellisellä tilikaudella verotuloja tilitettiin tammi-helmikuussa ennen sote-uudistusta olevalla veroprosentilla. Tämän hetken ennuste on, että verotulot toteutuisivat budjetoidun mukaisesti. Valtionosuuksia ennakoidaan tuloutettavan muutaman kymmentuhatta euroa budjetoitua vähemmän.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkokulut ovat ylittäneet budjetoidun tason ja tähän joudutaan tekemään talousarviotarkistuksia. Kuntatodistuksissa on kuitenkin huomattu koronlaskua, joten korkokulujen suhteellinen lasku on alkanut. Valtuusto päätti talousarvion hyväksymisen yhteydessä talousarviolainan määräksi 8 000 000 € tilikaudelle 1.1.–31.12.2024. Tätä lainaa on nostettu huhtikuussa 5 000 000 €. Jäljelle oleva osuus tullaan nostamaan marraskuussa 2024.

Tilikauden tulos

Arvio tilikauden tuloksesta on talousarvion mukainen eli reilusti alijäämäinen. Merkittävä vaikutus tilikauden tulokseen tulee olemaan Kiinteistö Oy Laihian Virastokeskuksen osakkeiden alaskirjauksella. Sen määräksi on budjetissa arvioitu 1 100 000 €. Jos alaskirjaus jää tätä pienemmäksi, kunta voi päästä budjetoitua pienempään alijäämään.

Investoinnit

Tämän hetken arvion mukaan investointeihin ei tulla käyttämään täysimääräisesti niihin varattuja määrärahoja (2,4 milj. euroa).

SAIRAUSPOISSAOLOT

Taulukko

KONSERNIYHTIÖT

Kiinteistö Oy Laihian Vuokratalot

Talous

Toiminnan taloudellinen tilanne on kohentunut talouden tasapainotustyön ansiota. Vuokrataloilla tehtiin kevään ja kesän aikana suunnitelmallinen tasapainotusohjelma, joka on tuottanut odotusten mukaista tulosta. Tasapainotusohjelmaa jatketaan kunnes tavoiteltu tulos on saavutettu.

Vuokraustoiminta

Asuntojen taloudellinen täyttöaste on ollut noin 90 %, joka on pysynyt kohtuullisen stabiilina. Sen sijaan vuokrauksen vaihtuvuus on samalla kasvanut, samoin kun maksuongelmien määrät ovat hienoisessa nousussa. Luottotappioriskiä on saatu alennettua erittäin etupainotteisella ohjaus- ja neuvontapalvelulla. Asumisneuvojan merkitystä ja tarpeellisuutta on syytä harkita isommassa mittakaavassa.

Kiinteistönhoito

Kiinteistöhoiton osalta Laihian Tilapalvelun kanssa kaikki on mennyt suunnitellusti ja kustannustehokkaasti.

Laihian Nuuka Lämpö Oy

Talous

Alkuvuoden 2024 osalta taloudellinen kehitys on ollut huomattavasti parempaa verrattuna aikaisempaan vuoteen. Epäselvyydet, jotka ovat kohdistuneet yhtiölle toimitettaviin polttoaineisiin on selvitetty. Yhtiön polttoainehankintaketjua on vuoden aikana yksinkertaistettu ja toiminnasta on otettu suurempi osa omaan vastuuseen.

Laitos

Laitokset ovat toimineet kaikilta osin suunnitellun mukaisesti ja laajemmat määräaikais- ja viranomaistarkastukset on suoritettu suunnitelmien mukaisesti. BIO6 kattilan savupiippu tullaan vaihtamaan vielä vuoden 2024 aikana sisämitoiltaan suurempaan.

Verkosto

Verkostossa on jälleen hyvässä kunnossa alkuvuoden ja kesän aikana tehtyjen huolto- ja kunnossapidon jäljiltä. Linjan kunnossapitoa jatketaan suunniteltujen toimenpiteiden mukaisesti.

Biokaasulaitos

Biokaasulaitos on ajettu alas ja toiminta on loppunut. Laitoksen kenttä on nyt omassa polttoaine terminaalikäytössä. Biokaasulaitoksen kustannuksia on kuitenkin tullut vielä alkuvuoden ajalta, jotka ovat laskuttamatta.

Laihian Tilapalvelu Oy

Talous

Yhtiön toiminta on edennyt budjetoidulla tavalla. Meneillään on myös vuoden 2025 budjetointi, jonka on määrä olla valmiina piakkoin. Merkittäviä hankaluuksia aiheuttaa kunnan osuuden investointi- ja korjaussuunnitelmien budjetin valvonta, koska laskutuksien tarkastusmenettelyn oikeudet puuttuvat edelleen yhtiön avainhenkilöiltä.

Kiinteistöhoito

Vuoden 2024 TELA investointisuunnitelmat on tehty lähes poikkeuksetta suunnitelmien mukaisesti. Yksittäisiä investointi- ja korjauskohteista on muokattu siten että ne saadaan toteutukseen kustannustehokkaammin. Uusi kunnantalo/virastokeskus on työllistänyt hieman odotettua enemmän myös kiinteistöhoitoon henkilökuntaa. Vuosia kestänyt kiinteistöautomaatioprojekti saataneen myös valmiiksi vuoden 2024 aikana. Muuten kaikilta osin myös kiinteistöhoito on edennyt suunnitellusti. Henkilöstö on käynyt lähes kokonaan vuosittaiset kehityskeskustelut esimiestasolla.

Kiinteistökanta

Kiinteistökannan ylläpidossa edetään suunnitelmien mukaisesti ja toistaiseksi ei ole tullut yllätyksiä. Jatkossa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota kiinteistökannan pitkän tähtäimen suunnitelmiin, sekä kokonaisuuden kiinteistöstrategian luomiseen. Tällä hetkellä kunnan kiinteistöistä puuttuu ison kuvan kiinteistöstrategia. Strategiaprosessi aloitetaan heti kun kiireellisemmät rakennusprojektit saadaan käyntiin.

Ki Oy Laihian Virastokeskus

Yhtiö

Yhtiön osavuosisikatsaus on ensimmäinen lajiaan. Laihian kunta on vuoden 2024 aikana lunastanut koko yhtiön osakekannan. Tarkoituksena on rakentaa uusi kunnantalo vuoden 2025–26 aikana. Yhtiö on yhdistänyt tontit Halpa-Hallin kanssa, jonka on tarkoitus rakentaa myös uudet tilat päivittäistavarakaupalle yhteiselle kiinteistölle. Kiinteistöistä on tehty hallinnanjakosopimus sekä rakennusosuuksien jako kiinteistön molemmille osapuolille. Yhtiössä päivitettiin osakkuus vaihdoksien myötä myös hallitus, jonka järjestäytymiskokous pidettiin 12.9.2024.

Kiinteistö

Vanha virastokeskus puretaan vuoden 2024 loppuun mennessä ja uudisrakentamisen on määrä alkaa vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä. Uuden kunnantalonsuunnittelu on käynnissä ja rakentamisen kilpailutus on valmis myös vuoden 2024 loppuun mennessä. Alustava kustannusarvio uudelle kunnantalolle on n. 3,5 M€, joka tarkentuu kilpailutuksen jälkeen. Uusi rakennus on tarkoitus rahoittaa aluksi kunnan takaamalla Kuntarahoitus Oyj:n kuntatodistusohjelman alaisella limiittitilillä, joka myöhemmin muutetaan pitkäaikaiseksi lainaksi. Takauspyyntö on käsitelty ja hyväksytty Laihian kunnanvaltuustossa 7.10.2024.

Poronkankaan Vesi Oy

Yhtiö toimittaa talousveden Laihian kuntaan ja Mustasaaren kunnan eteläosiin, sekä osittain Mustasaaren kunnan pohjoisosiin. Laihian kunnan vesimääräksi on arvioitu 490 000 m³ ja Mustasaaren 360 000 m³ talousarviovuoden aikana. Alkuvuoden perusteella myytävä vesimäärä ja liikevaihto tulevat olemaan talousarvion mukaisia. Laihian ja Mustasaaren kunnille myytävän veden hinta on 0,42 €/m³ (alv 0 %).

Yhtiön talous on tähän saakka toteutunut pääosin suunnitellusti.

Pohjaveden pinta kaikilla ottamoilla on ollut koko vuoden hyvällä tasolla.

Ilmanpoistokaivojen saneeraamiset ovat aiheuttaneet vähäisiä häiriöitä Mustasaaren vedenjakelussa. Vesi on täyttänyt kaikki sille asetetut laatuvaatimukset ja -suositukset.

Hallitus ja toimitusjohtaja hoitavat yhtiöjärjestyksen 6 §:ssä mainitut asiat ja kokoontuu tarvittaessa. Hallitus on kokoontunut keväällä kerran ja varsinainen kevätyhtiökokous on pidetty huhtikuussa.